

paljudel õpetajail nähtavasti puudub sügavam, teoreetiline huvi kasvatus ja õpetuse probleemide vastu. See ilmneb pedagoogilise kirjanduse väheses levikus ja ka enamiku õpetajate isiklike raamatukogude kehvuses. Võidakse ehk öelda, et õpetajad võtavad ju elavalt osa edasiharimistööst mitmesugustel kursustel. See on tõsi, kuid oleks siiski üsna vähe saavutatud enesetäiendamistöös, kui kõik pühend sellel alal piirduksid ~~xxi~~ vaid kursustel käimisega. Iseseisev töötamine ja pedagoogilise kirjanduse uurimine on tingimata tarvilik ka pikemate kursuste järele!

Õpetajate mitteküllaldane pedagoogilise kirjanduse tundmine ilmneb üsna sageli koosolekuil, kui tekivad vaidlused mõnede kasvatuslike või õpetuslike küsimuste puhul. Siis võib märgata, et õige mõnigi kõnelebja "avastab Ameerikat" uuesti - esitab tema enda teades küll uusi mõtteid, mida aga on tegelikult juba varem, mõnel juhu l koguni korduvalt põhjendatud ja selgitatud eestikeelseski pedagoogilises kirjanduses. Pikkade, aega raiskava te arutluste asemel oleks siin piisanud vaid viitest teosele või kirjutusele, kus asja lähemalt selgitatud. Ja just "Kasvatuse" pedagoogilisi varasalvi kasutatakse vähe.

Teine põhjus, mis kitsendab meil pedagoogilise kirjanduse levikut, on õpetajate kehvad palgaolud. Võib uskuda, et paljud (maa)-õpetajad tööpuolest ei saa hankida endale raama-

tuid - rahapuudusel. Koolide raamatukogude seisund ei ole ka veel sugugi rahuldav. Ja nii me seisame üsna kurva seiga ees, et pedagoogilisel kirjandusel on vähe lugejaid, palju vähem, kui neid peaks olema. Esitame siin ka küsimuse: kas aratavad ^{kõik} meie pedagoogilised õppeasutused tulevastes õpetajates küllaldest huvi pedagoogilise kirjanduse vastu? *Tundub olevat peamiselt seetõttu, et kirjandus on liiga kitsas.*

Teatavasti on koolid kohustatud tellima haridusministree-riumi poolt väljaantavat ped. ajakirja. Seetõttu võib tekkida arvamine, et teist ^{ajakirja} pole enam tarviski. See vaade on täiesti ekslik. Kasvatuse ja õpetuse alal ei ole olemas vankumatuid põhimõtteid. Iga probleemi võidakse ja ongi harilikult valgustada mitmest seisukohast. Alles niisugune käsitus tagab paremini õige tee leidmise tegelikus töös, kuna ühekülgsed vaated võivad kergesti ummikusse viia. Võime konstateerida, et mitmeid kooli- ja kasvatusküsimusi on eri ajakirjades käsiteldud erinevaist vaatepunktidest, ja see on ikka olnud kasuks asja õigele arene-misele.

On päris kindel, et pedagoogilise kirjanduse levik ja kasu-amine peab edaspidi tublisti kasvama. Samuti on tarvilik, et ka "Kasvatusel" oleks laiem lugejaskond kui seni. Vähemalt peaks nii kaugelge jõudma, et meie oma ajakiri suudaks ilmuda ilma suu-rema kõrvalise toetuseta. Vastasel korral võib varem või hiljem kerkida tema likvideerimise küsimus. Seda ei tohiks juhtuda ja

ei juhtugi, kui meie õpet ajaskonnas kasvab huvi pedagoogilise kirjanduse vastu nõ. normaalse tasemeni. See oleks saavutatud siis, kui ükski õpetaja ei jätaks lugemata ühtki eestikeelset pedagoogilist raamatut ega läbivaatamata ühtki pedagoogilise ajakirja numbrit, kus ikkagi leidub midagi ka õpetaja erihuvidele vastavat.

Kas oleks liiga palju nõutud, kui öelda, et juba paari aasta pärast peaks olema "Kasvatus" i g a kooli õpetajate lugemislaua!